

JUSTITSMINISTERIET

Administrationsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 7. juli 2011
Kontor: Økonomikontoret
Sagsbeh: Rune Nørr
Sagsnr.: 2011-0030-0158
Dok.: 186607

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 897 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 13. maj 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Lars Barfoed

/

Barbara Bertelsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 897 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Hvordan er status for implementeringen af regeringens bebudede tiltag som følge af analysen af Kriminalforsorgens sikkerheds- og kapacitetsbehov?”

Svar:

Analysen af kriminalforsorgens fremtidige kapacitets- og sikkerhedsbehov fra februar 2011 præsenterer en række tiltag til løsning af kriminalforsorgens kapacitetsbehov i 2011. Status for implementering af de enkelte tiltag beskrives nedenfor.

1. Konvertering af åbne pladser til lukkede

I forlængelse af analysen konverteres 50 åbne pladser til lukkede i Statsfængslet Renbæk og tilsvarende 12 pladser i Statsfængslet i Jyderup.

Konverteringerne kræver sikring af bygninger og gårdtursareal, opsætning af yderligere hegn og porte samt mere kameraovervågning. Direktoratet for Kriminalforsorgen har igangsat projektering i begge fængsler. I Statsfængslet i Jyderup er den endelige projektering på plads, og de bygnings- og sikkerhedsmæssige projekter er igangsat. I Statsfængslet Renbæk forventes det bygnings- og sikkerhedsmæssige projekt igangsat i juli 2011.

Det forventes på nuværende tidspunkt, at de 12 konverterede pladser i Statsfængslet i Jyderup kan tages i brug i september 2011, mens de 50 konverterede pladser i Statsfængslet i Renbæk forventes at kunne tages i brug sidst på efteråret 2011.

De 12 åbne pladser i Statsfængslet i Jyderup, som umiddelbart kunne tages i brug som lukkede pladser, har været anvendt som lukkede pladser siden december 2010 og vil blive det i hele 2011.

Endvidere vil de 31 pladser i Statsfængslet ved Horserød, som i 2010 er konverteret til lukkede pladser, være i drift som lukkede pladser i hele 2011.

Merudgifterne ved etablering af pladserne er tiltrådt af Folketingets Finansudvalg den 1. juni 2011 ved akt 137.

2. Frigørelse af kapacitet gennem alternativer til frihedsstraf og tidligere udslusning

Under overskriften frigørelse af kapacitet gennem alternativer til frihedsstraf og tidligere udslusning præsenterer analysen en række tiltag vedrørende henholdsvis anbringelse af flere dømte i åbent fængsel, udvidelse af noget for noget-ordningen, mere tid til udslusning, udvidet brug af personundersøgelse for alle under 25 år samt et midlertidigt og begrænset tilsigelsesstop.

2.1 Anbringelse af flere dømte i åbent fængsel

Tiltaget vedrørende anbringelse af flere dømte i åbent fængsel indebærer for det første, at Direktoratet for Kriminalforsorgen efter en konkret vurdering i højere grad end i dag anbringer dømte med domme på 5 år og derover direkte i åbent fængsel. Dette gælder navnlig dømte, som vurderes at kunne komme i betragtning til tidlig prøveløsladelse efter straffelovens § 40 a, stk. 1, nr. 2 (dømte med gode personlige og sociale forhold).

Tiltaget indebærer for det andet, at dømte med domme på 5 år og derover, som på grund af retshåndhævelsessenssyn ikke vurderes at kunne komme i betragtning til en tidlig prøveløsladelse efter § 40 a, stk. 1, nr. 2, og som derfor indledningsvist anbringes i lukket fængsel, vil kunne overføres til åbent fængsel på et tidligere tidspunkt end i dag.

Ingen af tiltagene kræver lovændring, men alene en tillempning af praksis.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har derfor ændret retningslinjer vedrørende anbringelse af dømte, hvilket indtil videre har ført til, at to dømte er blevet bestemt placeret i åbent fængsel.

Kriminalforsorgens institutioner er ved brev af 29. april 2011 anmodet om at være opmærksomme på, om der skulle være indsatte med domme på 5 år og derover, som skønnes at kunne overføres til åbent fængsel på et tidligere tidspunkt end normalt, og i så fald forelægge disse sager for direktoratet.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har gennemgået indsatte med domme på 8 år eller derover med henblik på at kunne vurdere, om der kan ske overførsel til åbent fængsel i overensstemmelse med de tillempede retningslinjer. I syv sager er de lukkede fængsler blevet bedt om at udarbejde en indstilling, om overførsel i overensstemmelse med de tillempede retningslinjer.

Indtil videre er en enkelt person overført tidligere end efter hidtidig praksis.

2.2 Udvidelse af noget for noget-ordningen

Tiltaget vedrørende udvidelsen af noget for noget-ordningen indebærer, at udgangsforløbet fremrykkes, at arbejdsstræning kommer til at udgøre en særlig indsats, og at de tidsmæssige betingelser for prøveløsladelse ned sættes.

2.2.1 Fremrykning af udgangsforløb

Indsatte i lukkede institutioner med domme på 5 og indtil 8 år kan som hovedregel først få uledsaget udgang efter afsoning af en tredjedel af straffen, mens indsatte i lukkede institutioner med domme på 8 år og derover som regel først kan få uledsaget udgang efter afsoning af halvdelen af straffen.

Tiltaget vedrørende fremrykning af udgangsforløbet indebærer, at dømte med domme på 5 år og derover, som er placeret i lukket fængsel, og som vurderes at kunne komme i betragtning til tidlig prøveløsladelse efter straffelovens § 40 a, stk. 1, nr. 1 (har ydet en særlig indsats), vil kunne få fremrykket tidspunktet for påbegyndelse af uledsaget udgang, således at de vil kunne løslades på halv tid.

Tiltaget kræver ikke lovændring, men er dog nævnt i bemærkningerne til lovforslaget om ændring af straffelovens § 40 a, (L 174, der er omtalt nedenfor) ligesom det er nævnt i besvarelsen af spørgsmål nr. 678 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende kapacitets- og sikkerhedsanalysen.

Hvis den indsatte ved indsættelsen skønnes at kunne være omfattet af straffelovens § 40 a, stk. 1, nr. 1 (har ydet en særlig indsats for ikke på ny at begå kriminalitet), vil afsonings- og udslusningsforløbet fremover kunne tilrettelægges således, at løsladelse vil kunne ske på halvtidsdatoen.

Dette forudsætter imidlertid, at den indsatte på et tidligere tidspunkt i afsoningen, end det er tilfældet efter de gældende regler, kan påbegynde et uledsaget udgangsforløb og overføres fra lukket til åbent fængsel.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har derfor ved brev af 29. april 2011 anmodet de lukkede institutioner om at være opmærksomme på, om der skulle være indsatte, der kan være omfattet af straffelovens § 40 a, stk. 1,

nr. 1, og i så fald forelægge disse sager for direktoratet i medfør af udgangsbekendtgørelsens § 10, nr. 1.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i fire langtidssager fundet, at der kan blive tale om fremrykning af udgangsforløbet og har på den baggrund bedt fængslet om at høre politiet. Den endelige afgørelse i to af disse sager afventer resultatet af politihøringen.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har endvidere i fem langtidssager bedt de lukkede fængsler indsende indstilling til direktoratet om fremrykning af udgangsforløbet.

2.2.2. Arbejdsstræning som en særlig indsats og nedsættelse af de tidsmæssige betingelser for prøveløsladelse

Tiltagene vedrørende anerkendelse af arbejdsstræning som særlig indsats og nedsættelse af de tidsmæssige betingelser kræver ændring af straffelovens § 40 a.

Forslag til lov om ændring af straffeloven (L 174 om udvidelse af ”noget for noget” ordningen om tidlig prøveløsladelse af dømte mv.) blev fremsat den 30. marts 2011.

Lovforslaget blev vedtaget den 1. juni med ikrafttræden den 1. juli 2011.

2.3. Mere tid til udslusning

Tiltaget vedrørende mere tid til udslusning indebærer en ændring af praksis for på hvilket tidspunkt dømte i lukkede institutioner med domme på 5 år og derover kan påbegynde et uledsaget udgangsforløb, og dermed hvornår de vil kunne overføres til åbent fængsel.

Tiltaget indebærer endvidere, at kompetencen til at fravige de tidsmæssige betingelser for udgangsstart flyttes fra direktoratet til institutionslederen i sager, hvor dommen er under 8 år.

Tiltaget kan gennemføres ved en ændret praksis. Forslaget om ændring af kompetencen vil ske ved en ændring af udgangsbekendtgørelsen.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har ved brev af 29. april 2011 bedt de lukkede institutioner være opmærksomme på, om der skulle være indsatte, der kan være omfattet af den tillempede udgangspraksis og i så fald fore-

lægge disse for direktoratet i medfør af udgangsbekendtgørelsens § 10, nr. 1.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i øvrigt i to langtidssager fundet, at der kan blive tale om at lempe udgangsforløbet, og den endelige afgørelse i disse sager afventer endnu resultatet af politihøringen. Direktoratet for Kriminalforsorgen har endvidere i tre langtidssager bedt de lukkede fængsler sende indstilling til direktoratet om påbegyndelse af uledsaget udgangsforløb.

2.4 Udvidet brug af personundersøgelser for alle under 25 år

Tiltaget indebærer, at brugen af personundersøgelser for unge under 25 år udvides.

Gennemførelse af forslaget kræver en ændring af Rigsadvokatens meddelelse 3/2000 om ”Personundersøgelser ved kriminalforsorgen herunder med henblik på samfundstjeneste”.

Efter drøftelser med Direktoratet for Kriminalforsorgen og Rigsadvokaten om den nærmere udmøntning af forslaget har Justitsministeriet anmodet Rigsadvokaten om snarest muligt at tage de nødvendige skridt til at sikre, at anklagemyndigheden sørger for at tilvejebringe en personundersøgelse med henblik på samfundstjeneste i alle straffesager, hvor

- sagen vil blive indbragt for retten med påstand om en frihedsstraf på op til 1 år og 6 måneders fængsel, og
- den pågældende på gerningstidspunktet var fyldt 18, men endnu ikke 25 år, og
- den pågældende ikke inden for de seneste 2 år regnet fra gerningstidspunktet er idømt en ubetinget frihedsstraf, herunder en kombinationsdom, for ligeartet kriminalitet.

I sager inden for varsomhedsområdet skal der dog ikke indhentes en personundersøgelse, hvis idømmelse af samfundstjeneste på forhånd vurderes at være udelukket.